

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 2.4.2019
COM(2019) 165 final

Suositus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Dohan kehityskierrosta koskevien neuvotteluohjeiden täydentämisestä sähköistä kaupankäyntiä koskevista säännöistä ja sitoumuksista käytävien useammankeskisten neuvottelujen osalta

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Maailman kauppajärjestön (WTO) yhdennessätoista ministerikokouksessa 70 WTO-jäsentä hyväksyi 13. joulukuuta 2017 yhteisen julistuksen sähköisestä kaupankäynnistä¹, jotta sähköisen kaupankäynnin kauppaan liittyviä näkökohtia koskevien tulevien WTO-neuvottelujen selvitystyö saataisiin aloitettua.

Euroopan unioni (EU) tuki voimakkaasti WTO:ssa vuoden 2018 aikana tehtyä selvitystyötä. Selvitystyö suoritettiin läpinäkyvästi ja se oli avoin kaikille WTO-jäsenille. Sen aikana käsiteltiin osallistuvien jäsenten esille tuomia sähköisen kaupankäynnin kauppaan liittyviä näkökohtia.

Kun selvitystyö oli saatu onnistuneesti päätökseen joulukuussa 2018, 76 WTO-jäsentä, mukaan lukien EU, vahvistivat 25. tammikuuta 2019 aikomuksensa aloittaa WTO:ssa neuvottelut sähköisen kaupankäynnin kauppaan liittyvistä näkökohdista². Osallistuvat jäsenet ovat vahvistaneet, että ne pyrkivät saavuttamaan korkeatasoisen tuloksen, joka perustuu voimassa oleviin WTO-sopimuksiin ja -kehyksiin, ja saamaan mukaan mahdollisimman monta WTO-jäsentä. Ne ovat tunnustaneet ja sitoutuneet ottamaan huomioon jäsenten, mukaan lukien kehitysmaat ja vähiten kehittyneet maat, sekä mikroyritysten ja pienten ja keskisuurten yritysten ainutlaatuiset mahdollisuudet ja haasteet sähköisen kaupankäynnin alalla. Ne ovat myös vahvistaneet aikovansa jatkossakin kannustaa kaikkia WTO-jäseniä osallistumaan neuvotteluihin, jotta yritysten, kuluttajien ja maailmantalouden sähköisestä kaupankäynnistä saamia hyötyjä voidaan tehostaa entisestään.

Näin ollen sähköisen kaupankäynnin neuvottelut olisi käytävä WTO:ssa läpinäkyvästi ja useammankeskisesti ja niiden olisi oltava avoimia kaikille WTO-jäsenille, jotka päättävät osallistua niihin. Osallistuvat jäsenet voivat esittää sähköisen kaupankäynnin kauppaan liittyviä näkökohtia koskevia neuvotteluehdotuksia joko WTO:n neuvotteluprosessin alussa tai sen myöhemmässä vaiheessa.

Komissio sai neuvostolta valtuutuksen käydä Dohan kehityskierrosta koskevia neuvotteluja WTO:ssa mm. palvelujen kaupasta ja kaupan helpottamisesta sekä kauppasääntöjen asteittaisesta vapauttamisesta³. Kun otetaan huomioon, että sähköinen kaupankäynti on olennainen osa palvelujen ja tavaroiden kauppaa⁴, kyseinen valtuutus kattaa myös sähköisen kaupankäynnin kauppaan liittyviä näkökohtia koskevat uudet WTO-neuvottelut, koska sähköistä kaupankäyntiä koskevat neuvottelut kuuluvat palvelujen kaupan, kaupan helpottamisen ja kauppasääntöjen asteittaisen vapauttamisen alaan⁵. Sen vuoksi uutta

¹ WT/MIN(17)/60.

² WT/L/1056.

³ Dohan kehityskierrosta koskevat valtuutukset vahvistetaan 25.10.1999–10.3.2008 annetuissa neuvoston päätelmissä.

⁴ Työohjelmassa, joka laadittiin 25. syyskuuta 1998, todetaan, että sähköisellä kaupankäynnillä tarkoitetaan tavaroiden tai palvelujen tuotantoa, jakelua, pitämistä kaupan, myyntiä tai toimittamista sähköisessä muodossa.

⁵ Tältä osin viitataan erityisesti 25. lokakuuta 1999, 21. marraskuuta 2001 ja 21. heinäkuuta 2003 annettuihin neuvoston päätelmiin (joissa määrätään nimenomaisesti, että Singaporen ja Dohan ministerikokouksissa annetut julistukset ja niihin liittyvät Dohassa hyväksytyt tekstit sekä neuvoston aiemmat päätelmät muodostavat perustan unionin toimille Dohan kehityskierrosta koskevilla

neuvoston päätöstä, jolla annettaisiin valtuutus aloittaa neuvottelut Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimuksen) 218 artiklan 3 kohdan mukaisesti, ei tarvita.

Vaikka sähköinen kaupankäynti ei ole uusi kysymys WTO:n asialistalla⁶, sähköisen kaupankäynnin kaupan liittyvistä näkökohdista käytävät useammankeskiset neuvottelut voivat mahdollisesti olla laajoja ja koskea useita sellaisia aiheita, joista EU on antanut sisäistä lainsäädäntöä, sekä erityisiä huolenaiheita (varsinkin rajat ylittävät tietovirrat ja audiovisuaaliset palvelut) ja painopisteitä. Jotta neuvottelut voitaisiin rajata tarkemmin, komissio suosittaa neuvostoa antamaan neuvotteluohjeet, jotka koskevat nimenomaisesti sähköistä kaupankäyntiä koskevia WTO-neuvotteluja.

Ehdotettujen neuvotteluohjeiden tarkoituksena on varmistaa, että EU kykenee neuvottelemaan kaikista sähköisen kaupankäynnin kaupan liittyvistä näkökohdista, joita osallistuvat WTO:n jäsenet ehdottavat neuvottelujen aikana, noudattaen kaikilta osin unionin säännöstöä, mukaan lukien henkilötietojen suojaa koskevat puitteet, ja kauppaneuvotteluihin liittyviä EU:n poliittisia valintoja.

EU:n osalta neuvottelujen tavoitteena on tehostaa maailmanlaajuista sähköistä kaupankäyntiä, helpottaa yritysten (myös mikroyritysten sekä pienten ja keskusuurten yritysten) toimintaa, lisätä kuluttajien luottamusta verkkoympäristöön ja luoda uusia mahdollisuuksia edistää osallistavaa kasvua ja kehitystä. Jotta tulos olisi korkeatasoinen ja jotta neuvotteluihin osallistuisi mahdollisimman monta WTO:n jäsentä, säännöissä ja sitoumuksissa olisi jätettävä jäsenille asianmukainen liikkumavara.

Sähköistä kaupankäyntiä koskevien WTO-neuvottelujen todennäköisin tulos on WTO:n sääntöpaketti, jonka jäsenet voivat myöhemmin ja yksipuolisesti päättää liittää nykyisiin WTO-sitoumuksia koskeviin listoihinsa.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Edellä esitetyt tavoitteet ovat yhdenmukaiset Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) kanssa, jonka mukaan EU:n tulisi kannustaa kaikkien maiden yhdentymistä maailmantalouteen, muun muassa poistamalla asteittain kansainvälisen kaupan esteitä⁷.

Eurooppa-neuvosto valtuutti 28. ja 29. kesäkuuta 2018 komission jatkamaan WTO:n nykyaikaistamista, jotta (1) WTO:sta saataisiin merkityksellisempi ja muuttuvaan maailmaan paremmin mukautuva ja jotta (2) WTO:n tehokkuutta saataisiin parannettua. WTO-sääntöjen antamisen uudistaminen, joka on yksi sähköistä kaupankäyntiä koskevien neuvottelujen päätavoitteista, on prosessin keskeinen tavoite.

Komissio esitti 18. syyskuuta 2018 tausta-asiakirjan⁸ WTO:n nykyaikaistamisesta. Komissio totesi, että WTO-sääntöjen antamisen uudistamisen edellyttää mm. sitä, että WTO puuttuu digitaalisen kaupan esteisiin. Komission mukaan "[...] digitaalista kauppaa koskevien sääntöjen vahvistaminen on tärkeää, jotta voidaan poistaa perusteettomat kaupan esteet sähköisin keinoin, tuoda oikeusvarmuus yrityksille ja varmistaa turvallinen verkkoympäristö

neuvotteluissa), sekä 5. joulukuuta 2003, 6. lokakuuta 2004, 19. heinäkuuta 2005, 18. lokakuuta 2005, 21. marraskuuta 2005, 12. kesäkuuta 2006 ja 10. maaliskuuta 2008 annettuihin neuvoston päätelmiin.

⁶ Sähköistä kaupankäyntiä koskeva WTO:n työohjelma laadittiin vuonna 1998.

⁷ SEU-sopimuksen 21 artiklan 2 kohdan e alakohhta

⁸ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/september/tradoc_157331.pdf

kuluttajille. [...] uusien sääntöjen olisi katettava palvelujen kaupan lisäksi myös kaikki talouden alat.”

EU esittää vapaakauppasopimusneuvotteluissaan järjestelmällisesti kunnianhimoisia sääntöjä sekä televiestintäpalvelujen että digitaalisen kaupan sääntelystä. WTO:n sähköistä kaupankäyntiä koskevia neuvotteluja varten annetuissa neuvotteluohjeissa EU noudattaa samaa lähestymistapaa kuin vapaakauppasopimuksissaan (liitteessä oleva 10–12 kohta).

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

EU:n kahdenvälisissä neuvotteluissa ehdottamat säännöt sekä EU:n mahdollisesti myöhemmin WTO:ssa esittämät säännöt perustuvat digitaalista kauppaa ja televiestintäpalveluja koskevaan EU:n sisämarkkinalainsäädäntöön ja noudattavat sitä kaikilta osin.

Ehdotetuissa neuvotteluohjeissa todetaan, että kaikkien EU:n hyväksymien sääntöjen tai sitoumusten olisi oltava EU:n oikeudellisen kehyksen mukaisia (liitteessä oleva 9 kohta).

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimuksen) 207 artiklan 3 ja 4 kohta yhdessä 218 artiklan 3 ja 4 kohdan kanssa.

Kun yhteistä kauppapolitiikkaa koskevista sopimuksista käydään neuvotteluja, komissio antaa mainitun 207 artiklan 3 kohdan nojalla neuvostolle suosituksia. Komissio käy tällaiset neuvottelut kuullen erityiskomiteaa, jonka neuvosto nimeää avustamaan komissiota tässä tehtävässä, sekä niiden ohjeiden mukaisesti, joita neuvosto voi antaa komissiolle.

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 3 kohdassa määrätään, että komissio antaa neuvostolle suosituksia. Neuvostolla on valta hyväksyä päätöksiä, joilla valtuutetaan neuvottelujen aloittaminen, ja se voi SEUT-sopimuksen 218 artiklan 4 kohdan nojalla antaa neuvottelijalle ohjeita ja nimetä erityiskomitean, jota on kuultava neuvottelujen aikana.

Sähköistä kaupankäyntiä koskevien WTO-neuvottelujen osalta neuvosto on jo valtuuttanut neuvottelujen aloittamisen ja antanut komissiolle neuvotteluohjeet palvelujen kaupasta ja kaupan helpottamisesta sekä kauppasääntöjen asteittaisesta vapauttamisesta WTO:ssa. Mainittu valtuutus kattaa myös sähköiseen kaupankäyntiin liittyvät kauppasäännöt ja -sitoumukset (ks. 1 jakso). Täydentävien neuvotteluohjeiden antaminen on kuitenkin tarpeen, jotta nämä neuvottelut voidaan rajata tarkemmin. Sen vuoksi komissio suosittaa, että neuvosto tekee päätöksen SEUT-sopimuksen 207 artiklan 3 kohdan ja 4 kohdan ensimmäisen alakohdan nojalla yhdessä sen 218 artiklan 3 ja 4 kohdan kanssa.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Yhteinen kauppapolitiikka kuuluu SEUT-sopimuksen 3 artiklan nojalla EU:n yksinomaiseen toimivaltaan. Sen vuoksi toissijaisuusperiaatetta ei sovelleta (SEU-sopimuksen 5 artiklan 3 kohta).

- **Suhteellisuusperiaate**

. Komission suositus on suhteellisuusperiaatteen mukainen.

- **Toimintatavan valinta**

Euroopan unionin neuvoston päätös sähköisen kaupankäynnin kauppaan liittyviä näkökohtia koskevista neuvotteluohjeista komissiolle annettujen Dohan kehityskierrosta koskevien ohjeiden täydentämiseksi.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Ei sovelleta.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Julkista kuulemista ei ole toteutettu, koska WTO-neuvottelujen olennaisia osia ei vielä tiedetä.

Komissio kuulee sidosryhmiä säännöllisesti mm. kauppasopimuksia käsittelevässä asiantuntijaryhmässä⁹ ja kansalaisyhteiskunnan vuoropuheluverkostossa¹⁰.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Ei sovelleta.

- **Vaikutustenarviointi**

Tässä vaiheessa ei vaadita vaikutustenarviointia, koska sähköistä kaupankäyntiä koskevat WTO-neuvottelut perustuvat komission neuvostolta saamaan valtuutukseen, joka on edelleen voimassa (ks. 1 jakso). Neuvottelut eivät koske uutta politiikan alaa, vaan ne ovat jatkoa jo vuosia jatkuneille WTO-neuvotteluille.

- (a) Lisäksi on ratkaisevan tärkeää, että EU etenee nopeasti ja on mukana jo neuvottelujen varhaisessa vaiheessa.
- (b) Useammankeskisistä WTO-neuvotteluista mahdollisesti johtuvien uusien sääntöjen ja sitoumusten vaikutuksia ei voida määrittää etukäteen. Tämä johtuu ensinnäkin siitä, että osallistuvat WTO-jäsenet eivät vielä ole esittäneet neuvotteluja koskevia ehdotuksia. Toiseksi tällä hetkellä ei vielä tiedetä, mitkä jäsenet antava sitoumuksia kaikista tai joistakin uusista WTO-säännöistä ja -velvoitteista.

Vaikutustenarvioinnin tarpeellisuutta arvioidaan uudelleen WTO-neuvottelujen päätteeksi.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Ei sovelleta.

- **Perusoikeudet**

Aloite on täysin Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja erityisesti sen henkilötietojen suojaa koskevan 8 artiklan mukainen.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Aloitteella ei ole vaikutusta talousarvioon.

⁹ <http://ec.europa.eu/trade/trade-policy-and-you/expert-groups/>

¹⁰ <http://trade.ec.europa.eu/civilsoc/meetdetails.cfm?meet=11531>

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Ei sovelleta.

- **Selittävät asiakirjat (direktiivien osalta)**

Ei sovelleta.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Ei sovelleta.

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Dohan kehityskierrosta koskevien neuvotteluohjeiden täydentämisestä sähköistä kaupankäyntiä koskevista säännöistä ja sitoumuksista käytävien useammankeskisten neuvottelujen osalta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan 3 kohdan ja 4 kohdan ensimmäisen alakohdan yhdessä sen 218 artiklan 3 ja 4 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Maailman kauppajärjestön (WTO) yhdennessätoista ministerikokouksessa 70 WTO-jäsentä hyväksyi 13 päivänä joulukuuta 2017 yhteisen julistuksen sähköisestä kaupankäynnistä¹¹ aloittaakseen sähköisen kaupankäynnin kauppaan liittyviä näkökohtia koskevien tulevien WTO-neuvottelujen selvitystyön.
- (2) Yhteensä 76 WTO-jäsentä vahvisti 25 päivänä tammikuuta 2019 aikomuksensa aloittaa WTO-neuvottelut sähköisen kaupankäynnin kauppaan liittyvistä näkökohdista¹².
- (3) Dohan kehityskierroksen yhteydessä neuvosto antoi valtuutuksen neuvottelujen aloittamiseen Maailman kauppajärjestössä ja antoi komissiolle ohjeet, jotka koskivat muun muassa palvelujen kauppaa, kaupan helpottamista ja kauppasääntöjen asteittaista vapauttamista.
- (4) Täydentävien neuvotteluohjeiden hyväksyminen on tarpeen, jotta unionin kanta voidaan rajata tarkemmin sähköisen kaupankäynnin kauppaan liittyviä näkökohtia koskevissa WTO-neuvotteluissa.
- (5) Kauppapoliittisen komitean olisi 218 artiklan 4 kohdan nojalla jatkettava nimettynä komiteana, jota on kuultava neuvottelujen aikana,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Täydennetään komissiolle annettuja Dohan kehityskierrosta koskevia neuvotteluohjeita liitteessä olevilla sähköisen kaupankäynnin säännöistä ja sitoumuksista käytäviä useammankeskisiä neuvotteluja koskevilla neuvotteluohjeilla.

¹¹ WT/MIN(17)/60.

¹² WT/L/1056.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu komissiolle.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*